

Migrantská dilema – dve nemožnosti a jedna možnosť – Ježišova metóda – riešenie aj pre štát?

Otázka, ktorú v týchto dňoch a mesiacoch riešime, je otázka *migrantov*, prúdiacich do Európy z arabského sveta. Čo s nimi? Prijímať? Neprijímať? Sú obohatením? Hrozbou? Ako sa zachovať? A čo by vlastne poradil v tejto situácii nám, kresťanom, Ježiš?

Skúsme si na chvíľu predstaviť, že namiesto nejakej Európskej únie, či štátu, rozhodujeme len o nás a našom dome, v ktorom bývame na okraji mesta, za ktorým sa rozprestiera slum, plný ľudí, ktorí sú chudobní, bez práce, bez vzdelania, často zapletení do rôznych gangov, obchodu s drogami a podobne. Chceme im pomôcť, niečo pre nich urobiť. Čo by sme urobiť mohli?

Prvá možnosť je, že predáme svoj dom, nakúpime za utŕžené peniaze jedlo a oblečenie a pôjdeme to rozdať ľuďom v slume. Mimochodom, presne toto rôzni *nekresťania* kričia, že má urobiť Cirkev, veď predsa to je vraj kresťanské, nie? Lenže, čo by sme tým dosiahli? No, jeden deň by časť slumu bola najedená, pár ľudí by sa lepšie oblieklo... a na druhý deň by zase bolo všetko, ako zastara. Len s tým rozdielom, že teraz by sme súčasťou slumu boli už aj my. Veď by sme už nemali kam ísť, dom aj peniaze sa nám minuli. Stali sme sa zožrákom ako oni a teraz už aj my žijeme v nejakej chatrči a dúfame, že aj nám teraz niekto pomôže. Jediným ovocím našej snahy nakoniec je, že sa slum ešte viac rozšíril: o nás.

Druhá možnosť je tá, že otvoríme dvere svojho domu dokorán a povieme: *Ludia, podte sem, môj dom je vám otvorený, čo je moje je aj vaše, rád sa s vami so všetkým podelím na báze multikulturalizmu, rešpektu a tolerancii ku správaniu, zvykom, mysleniu a postojom každého z vás, len pokojne buďte takí, akí ste!* Obávam sa, že by to skončilo podobne, ako v prvom prípade. Dovnútra by sa navalila horda ľudí, nad ktorými by sme nemali žiadnu moc. Správali by sa tak, ako sú zvyknutí zo slumu, pretože ich nikto nikdy nenaučil ničomu inému. Výsledok takéhoto kroku môžeme na Slovensku vidieť napríklad na legendárnom Luníku IX v Košiciach. Nakoniec by zase nebolo vyriešené nič. Po čase by sa náš dom stal súčasťou slumu, „vybývanou“ chatrčou, ruinou – a spolu s nami by len o niečo viac rozšíril jeho hranice...

A potom je tu tretia možnosť. Vyberiete sa do slumu. Starostlivo si vyberiete jedného, možno dvoch ľudí. Možno sa im ešte vopred povenujete, spriatelíte sa s nimi. Pripravíte si ich. A pozvete ich k sebe do domu., aby s vami bývali. Naučíte ich byť ako vy. Zmeníte myslenie a mentalitu z mentality skrachovanca na okraji spoločnosti na mentalitu človeka, ktorý je jej súčasťou a drží svoj osud vo svojich rukách. Pomôžete im získať potrebné vzdelanie. Postoje. Obživu. A potom, keď už budú ako vy – tak príberiete do svojho domu ďalších dvoch. A spoločne im pomôžete prejsť tou istou cestou premeny. A potom to zopakujete znova. A znova. A keď Vás už bude veľa, postavíte si nový dom a už tu budú dva domy, ktoré budú pomaly, jeden po druhom, prijímať a pretvárať ľudí zo slumu a ponúkať im nový život. Časom z nich bude ulička. Štvrť. Mestečko... a slum sa bude pomaly scvrkávať, až niekedy v ďalekej budúcnosti zanikne úplne.

Možno poviete, že je to pomalé. Náročné. Že väčšine ľudí, ktorí v slume žijú teraz, sa takto nikdy nepomôže. Ale na druhej strane, je to asi jediné riešenie, ktoré funguje! Všetky ostatné programy – ako to vidíme aj na rómskom probléme na Slovensku – ktoré sa veci snažia riešiť rýchlo a plošne aj za naliatia množstva peňazí, nakoniec nevyriešili vôbec nič. Toto je jediný fungujúci spôsob!

A je to, mimochodom, aj Ježiš spôsob: *princíp Cirkvi*. Keď Ježiš odchádzal, povedal svojim apoštolom: „A teraz choďte a zhromažďujte mi učeníkov zo všetkých národov a naučte ich zachovávať všetko, čo som vám prikázal!“ (porov. Mt 28,19) Inými slovami: Ja, Ježiš, som vás zhromaždil okolo seba dvanástich. Hoci dookola boli milióny ľudí, vybral som si len dvanástich. Nie dvoch, či troch, pretože vy ste už boli pripravení Zákonom a náboženstvom a boli ste dychtiví meniť sa a učiť sa a mohol som si vás tak vybrať viacerých. Ale aj tak by som viac, ako dvanásť, nezvládol. Urobil som z vás rodinu, Cirkev, naučil som vás žiť svojím životom a pripravil som vás na prijatie Ducha Svätého. Keď ho prijmete, choďte a robte podobne! Zhromaždíte okolo seba ďalšiu skupinu ľudí, venujte sa jej, vyučujte ju, deľte sa s ňou o svoj – môj! – život, pretvorte ju, aby sa stala takou, ako ste vy, aby sa stala Cirkvou ako vy. A potom, keď už aj oni budú ako vy – tak nech sa vrátia tam, odkiaľ prišli (porov. Sk 11,19-21) a nech aj oni robia to, čo vy! Nech zase okolo seba zhromaždia skupinku ľudí, takú, ktorú dokážu zvládnuť, sprvu malú – a nech z nich urobia Cirkev. A potom znova a znova. Až kým nebudú pretvoreni všetci a kým sa Cirkev nerozšíri na celý svet!

Iste, je to proces pomalý. Trvalo takmer 300 rokov, kým sa Cirkev presadila v Rímskej ríši. Trvalo storočia, kým pretvorila Európu. Ale fungovalo to! A, veľmi príznačne, keď sme na tento model *učeníctva* zabudli – a nahradili ho v dnešných dňoch inštitúciami pastoračných centier a programami v podobe seminárov a obnov a kongresov a prednášok po vzore štátu, Cirkev nielen že prestala rásť a meniť svet, ale začala upadať a chradnúť. Stalo sa s ňou, aspoň u nás, to, pred čím varuje Ježiš: „*Ak sol' stratí chuť, čím ju osolia? Už nie je na nič, len ju vyhodíť von...*“ (Mt 5,13 SSV).

Ježiš nám teda poradil veľmi jednoduchú metódu, jedinú fungujúcu a jedinú logickú: Vezmi Cirkev. Ži v nej Boží život. Priber do nej ľudí, ktorých si pripravil na vstup evanjelizáciou. Nie moc, toľko, koľko zvládneš. V procese katechumenátu im pomôž stať sa takým, ako ty, nauč ich žiť život Boha v Cirkvi. A keď budeš hotový a oni sa stanú takí, ako ty, príber ďalších a zopakuj celý tento proces. A znova. A znova. Až kým nerozšíriš Cirkev na celý svet!

Myslím, že toto isté je aj odpoveď na problém migrantov. Oni utekajú zo sveta, ktorý nie je Západom, k nám, pretože my sme Západom. Ako povedal Roman Joch, jediné riešenie, ako im pomôcť, je priniesť Západ k nim. Čiže prijať medzi seba zvládnuteľný počet cudzincov, možno už vopred predpripravených formou nejakej „občianskej evanjelizácie“ ☺... Pomôcť im u nás stať sa súčasťou kultúry Západu, osvojiť si jeho myslenie, hodnoty, postoje, áno, asi aj vieru, lebo bez nej Západ prestáva byť Západom. A potom, keď sa súčasťou Západu stanú, to zopakovať. A znova. A znova. Až kým Západ nepokryje aj územia, z ktorých prišli a oni už nebudú mať dôvod utekať na Západ, pretože Západ prišiel k nim...

Kedysi sa o to usilovali koloniálne mocnosti silou zbraní. Neuspeli a ani nemohli – menili totiž vonkajšok, ale nie vnútro... Ale Kristus a Cirkev ukazujú spôsob, akým sa to dá: pomalšie, namáhavjšie, cez premenu srdca a myslenia, ale zato funkčne a účinne. Takže: myslím, že presne toto by nám poradil aj Ježiš.

Váš Inky